

УДК 364.3:364.7

Малиновський В. Я., д.політ.н., професор
Луцький національний технічний університет

<https://orcid.org/0000-0003-2017-553X>

v.malinovskiy@lutsk-ntu.com.ua

Malynovskiy V., DHD, Professor

Lutsk National Technical University

<https://orcid.org/0000-0003-2017-553X>

v.malinovskiy@lutsk-ntu.com.ua

Отримано: 19.11.2025. Прорецензовано: 22.11.2025. До друку: 23.11.2025.

ЗАЛУЧЕННЯ НЕДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ У СОЦІАЛЬНУ СФЕРУ – ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ ДЕРЖАВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Стаття присвячена аналізу потенціалу недержавного сектору у соціальній сфері як перспективного напрямку державної соціальної політики. Розглянуто участь недержавних організацій у системі соціального захисту та охарактеризовано їх ключові функції. Проаналізовано форми взаємодії державного та недержавного секторів, зокрема через публічно-приватне партнерство, соціальні замовлення, конкурси соціальних проектів і програми, а також співпрацю територіальних громад.

Враховано вплив воєнного стану та децентралізаційної реформи на зростання ролі недержавного сектору в соціальній сфері. Визначено проблеми, що стримують його участь. Наведено дані про низький рівень залучення недержавних організацій до надання соціальних послуг у територіальних громадах, а також приклади успішних практик.

Наголошується, що залучення недержавного сектору є перспективним напрямом державної соціальної політики та важливим доповненням до діяльності інституцій соціального захисту у соціальному захисті населення та наданні соціальних послуг. Сформульовано висновки щодо необхідності перегляду державної соціальної політики на користь ширшої участі недержавних організацій та рекомендації щодо підвищення ефективності їхньої взаємодії з органами публічної влади у соціальній сфері.

Ключові слова: недержавний сектор, недержавні організації, соціальна сфера, державна соціальна політика, соціальні послуги, публічно-приватне партнерство.

ENGAGEMENT OF THE NON-GOVERNMENTAL SECTOR IN THE SOCIAL SPHERE – A PROMISING DIRECTION OF STATE SOCIAL POLICY

This article examines the potential of the non-governmental sector in the social sphere as a strategically important and promising direction of state social policy. It provides a comprehensive analysis of scientific approaches to the participation of non-governmental organizations (NGOs) in the social protection system, highlighting their key roles and functions, including supplementary, initiative, service, advocacy, mobilization, innovative, and monitoring functions. The study investigates various forms of interaction between the state and the non-governmental sector, including public-private partnerships, social procurement, competitive selection of social projects, implementation of social programs, and active cooperation with territorial communities, emphasizing the diversity of mechanisms for partnership. Special attention is given to the impact of martial law conditions and the results of decentralization reform on increasing the role and significance of NGOs in providing social services. The article identifies key challenges that limit NGO participation, such as insufficient experience, lack of trust, limited access to information, staffing constraints, and bureaucratic barriers. Empirical data illustrating the low level of NGO engagement in providing social services in territorial communities are presented, alongside examples of successful practices that demonstrate the sector's effectiveness, flexibility, and innovation in addressing social needs. The study concludes that the development of the non-governmental sector represents a promising and necessary component of state social policy, serving as a vital partner for public authorities in ensuring social welfare, promoting community engagement, and improving access to quality social services. The article formulates conclusions regarding the need to revise state social policy to expand NGO participation in social programs and service delivery and provides recommendations to enhance the effectiveness of state-NGO collaboration and optimize social protection outcomes.

Keywords: non-governmental sector, non-governmental organizations, social sphere, state social policy, social services, public-private partnership.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Соціальний захист населення традиційно належить до основних функцій держави. В умовах обмежених фінансових ресурсів держава об'єктивно зацікавлена в активнішому залученні недержавного сектору до надання соціальних послуг. Особливої актуальності ця проблематика набула в період дії воєнного

стану, коли переважна частина державних ресурсів спрямовується на забезпечення обороноздатності країни. Це призвело до суттєвого зростання навантаження на соціальну сферу. Актуалізація цього процесу також пов'язана з децентралізаційною реформою, унаслідок якої територіальні громади (далі – ТГ) стали основними надавачами соціальних послуг і відповідальними за соціальний захист на своїх територіях. Зазначені тенденції потребують відповідного коригування напрямів державної соціальної політики. Вони також вимагають ґрунтовного теоретичного та прикладного опрацювання, включно з аналізом наявної практики та формуванням конкретних пропозицій щодо її вдосконалення.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Перші дослідження із запропонованої тематики почали з'являтися ще у 1990-х роках. Зокрема, В. Новіков аналізував роль недержавних організацій (далі – НДО) у соціальному розвитку (Новіков, 1995). Надалі цю проблематику розвивали Р. Кравченко, Н. Кабаченко, О. Васильченко (Кравченко та ін., 2000), О. Воронова (Воронова, 2020). Співпрацю ТГ із недержавним сектором вивчали Н. Ломоносова, А. Хелашвілі та Ю. Кабанець (Ломоносова та ін., 2023). Водночас найбільша кількість наукових праць присвячена участі недержавного сектора в наданні соціальних послуг, зокрема таких авторів: В. Вовк (Вовк, 2007), А. Грищук (Грищук, 2023), Ю. Горемікіна (Горемікіна, 2009), Л. Сідельник (Сідельник, 2008), І. Глушкова та Л. Савенко (Глушкова і Савенко, 2019), Л. Яремчук (Яремчук, 2023). Усі дослідники погоджуються, що діяльність НДО у соціальній сфері є продуктивною, особливо в країнах зі значними соціально-економічними проблемами. Разом з тим, розвиток недержавного сектора як напрям соціальної політики досі не отримав достатнього теоретичного обґрунтування. Саме цей аспект становить предмет дослідження цієї статті.

Метою статті є теоретичне обґрунтування залучення недержавного сектора до соціальної сфери як одного з важливих напрямів державної соціальної політики, а також аналіз позитивного досвіду та проблемних факторів, що стримують цей процес.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Розвиток недержавного сектора є закономірним процесом, пов'язаним не лише з обмеженими можливостями держави повністю охопити всі соціальні ризики та потреби громадян, але й з монополізацією ринку соціальних послуг, яка безпосередньо впливає на якість цих послуг. В умовах ринкової економіки недержавний сектор стає невід'ємною частиною системи соціального захисту, формуючи багатосуб'єктну модель соціального управління та адміністрування. У результаті, виграють як державні/комунальні структури, так і клієнти, адже НДО відзначаються гнучкістю, оперативністю реагування на потреби громадян, інноваційністю у підходах до вирішення соціальних проблем, при цьому держава отримує економію бюджетних коштів. НДО нерідко запроваджують експериментальні форми роботи, впроваджують соціальні інновації, залучають волонтерів і ресурси ТГ.

Існують різні форми взаємодії державного і недержавного секторів у соціальній сфері. Зокрема, надавачі недержавного сектору залучаються до надання соціальних послуг шляхом публічно-приватного партнерства (далі – ППП), соціального замовлення, конкурсу соціальних проєктів, соціальних програм тощо, співпраці ТГ відповідно до ст. 4 Закону України «Про співробітництво територіальних громад». Правовою основою для реалізації ППП у соціальній сфері є Закони України «Про публічно-приватне партнерство» та «Про соціальні послуги».

ППП у соціальній сфері є сучасною формою співпраці державних органів, органів місцевого самоврядування (далі – ОМС) та недержавного сектору, спрямованою на спільне

вирішення соціально значущих завдань. Його сутність полягає у поєднанні ресурсів, компетенцій і відповідальності державних та недержавних суб'єктів для підвищення якості, доступності та ефективності соціального захисту населення та надання соціальних послуг.

Мета такого партнерства – забезпечити реалізацію суспільних інтересів за рахунок мобілізації додаткових фінансових, управлінських і технологічних можливостей бізнесу, громадських та благодійних організацій. Держава за собою зберігає стратегічну роль гаранта соціальної справедливості, визначає стандарти і контролює дотримання прав громадян, а також несе соціальну відповідальність за якість соціальних послуг та сервісів. Недержавний сектор забезпечує інноваційність, оперативність і високу якість соціальних послуг.

Такий підхід дає можливість компенсувати обмеженість бюджетних коштів і підвищити ефективність соціальної підтримки і надання соціальних послуг. Розвиток ППП відображає зрілість громадянського суспільства та якість соціального управління та адміністрування.

Недержавний сектор у соціальній сфері охоплює сукупність організацій, установ та ініціатив, які не належать до системи органів публічної влади, але здійснюють діяльність, спрямовану на задоволення окремих соціальних потреб громадян, зокрема надання соціальних послуг. Згідно ч. 3, ст. 13 Закону України «Про соціальні послуги» «до надавачів соціальних послуг приватної власності належать юридичні особи, фізичні особи – підприємці та фізичні особи, які надають соціальні послуги з догляду відповідно до цього Закону без здійснення підприємницької діяльності» (Верховна Рада України, 2019). Більш детальний перелік надавачів соціальних послуг недержавного сектору затверджений Порядком організації надання соціальних послуг: *підприємства, установи, організації, громадські об'єднання, благодійні, релігійні організації, фізичні особи – підприємці та фізичні особи, які*

надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності (Кабінет Міністрів України, 2020). Найпоширеніші сфери їхньої участі – надання послуг догляду за людьми похилого віку, підтримка осіб з інвалідністю, організація соціальної реабілітації, професійна підготовка вразливих груп населення, розвиток соціального житла та послуг інклюзивної освіти.

Слід зазначити, що сфера залучення недержавного сектора не обмежується лише сферою надання соціальних послуг. Недержавні партнери можуть брати участь у публічно-приватних проєктах як інвестори, виконавці конкретних функцій за контрактом. *Типовими напрямками ППП* у соціальній сфері є такі:

- спільне фінансування, будівництво та утримання соціальної інфраструктури (будинків-інтернатів, центрів реабілітації, соціального житла, притулків для бездомних);

- делегування НДО надання окремих соціальних послуг (догляд за людьми похилого віку, підтримка осіб з інвалідністю, соціальний супровід сімей у складних життєвих обставинах);

- реалізація соціальних інноваційних проєктів (створення соціальних підприємств, розвиток інклюзивних сервісів, цифровізація соціального захисту);

- участь бізнесу у реалізації та фінансуванні соціальних програм через механізми соціального інвестування, меценатства, корпоративної соціальної відповідальності.

Ключовими принципами ППП у соціальній сфері є такі:

- партнерство базується на рівноправності сторін, взаємній вигоді та прозорості;

- розподіл ризиків і відповідальності здійснюється відповідно до компетенцій кожного партнера;

- соціальний ефект переважає над комерційною вигодою;

- діяльність спрямовується на довгостроковий суспільний результат – зміцнення соціальної згуртованості, зменшення нерівності, підвищення якості життя.

Загалом недержавний сектор реалізує *важливі функції*, що доповнюють та частково замінюють діяльність держави:

Доповнюючу: НДО підсилюють державні програми соціальної підтримки там, де вони є недостатніми або малоефективними, а також беруть участь у формуванні соціальної політики. Наприклад, Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності разом із Національною соціальною сервісною службою запрошують організації громадянського суспільства долучатися до доопрацювання проекту Державної цільової соціальної програми розвитку волонтерської діяльності до 2030 р. і стати її співвиконавцями. Програма спрямована на розвиток та популяризацію волонтерського руху на національному й місцевому рівнях, а також на формування сталої державної політики у цій сфері з активною участю громадянського суспільства (Мінсоцполітики, 2025).

Ініціативну: НДО ініціюють нові напрями та форми соціальної допомоги і сервісів, зокрема реалізують проекти та локальні ініціативи в межах громадського бюджетування («бюджети участі»).

Сервісну: недержавний сектор забезпечує широкий спектр соціальних послуг: консультування, інформування, соціальну адаптацію, профілактику; адресну допомогу вразливим групам (людям з інвалідністю, ветеранам, ВПО, малозабезпеченим тощо); соціальний транспорт; фізичний супровід осіб із порушеннями опорно-рухового апарату чи зору; переклад жестовою мовою; денний догляд. Часто НДО здатні надавати більш гнучкі, інноваційні та індивідуалізовані послуги, оперативно реагувати на кризові ситуації та частково покривати потреби ТГ у стислі строки.

Адвокаційну: представництво та лобювання інтересів вразливих груп населення перед органами публічної влади. НДО представляють і захищають інтереси вразливих соціальних груп перед органами публічної влади, впливаючи на ухвалення рішень і формування політики.

Мобілізаційну: НДО залучають додаткові ресурси: волонтерську працю, приватні пожертви, гранти міжнародних фондів для вирішення соціальних проблем.

Інноваційну: НДО розробляють і апробують нові соціальні технології, моделі та програми, які згодом можуть масштабуватися державними інституціями.

Контрольну: недержавний сектор здійснює громадський контроль за діяльністю інституцій соціального захисту, моніторинг дотримання прав людини та якості соціальних послуг.

Однак, існують певні перешкоди у розширенні участі НДО в соціальній сфері. Серед чинників, що стримують включення НДО у соціальну сферу, можна виокремити такі:

– *відсутність досвіду:* в окремих ТГ відсутня практика співпраці з НДО, наприклад у сфері закупівлі соціальних послуг;

– *проблема довіри:* у населення сформована довіра до комунальних надавачів соціальних послуг, тоді як до приватних та неурядових довіри такого рівня поки немає;

– *брак інформації:* недостатність інформації про те, де саме та на яких умовах можна закупити соціальні послуги;

– *кадрова проблема:* дефіцит кваліфікованих соціальних фахівців, особливо у прифронтових ТГ;

– *бюрократичні бар'єри:* складнощі у процедурах отримання державного фінансування. Наприклад, ресурсозатратність механізму соціального замовлення (процедура конкурсного відбору надавачів є тривалою у часі, а деякі передбачені законодавством вимоги складними у виконанні) та обмеження, пов'язані з річним циклом (бюджетним роком) замовлення та надання послуг, що створює складнощі для забезпечення безперервного надання послуг тим, хто їх потребує, а також для довгострокового планування НДО своєї діяльності.

Ще однією проблемою є відповідність послуг, які надають НДО, державним стандартам. Основна складність полягає у відсутності належно облаштованих приміщень для роботи, особливо в частині безбар'єрності. Через це НДО опиняються в нерівних умовах порівняно з державними та комунальними закладами, яким простіше забезпечити виконання таких вимог. Додаткову труднощі створює те, що окремі стандарти виявляються нереалістичними для застосування до певних категорій отримувачів послуг або ж недостатньо гнучкими.

Наведені фактори стримують формування та розвиток ринку надавачів соціальних послуг. Одним із ключових стримуючих чинників є низький рівень якості бюджетного планування у ТГ. Зокрема, у 2022 р. використання коштів, передбачених у місцевих бюджетах на соціальну сферу, становило лише 83,17 % від уточненого річного плану, що означає невикористання 5,9 млрд грн. За підсумками 2023 р. ситуація була схожою: виконання плану становило 90,97 %, а невикористаними залишилися близько 4,45 млрд грн (Кабінет Міністрів України, 2024). Такий стан спричинив ризики ненадання соціальних послуг окремим категоріям громадян.

Ще одним стримуючим фактором розвитку ринку недержавних надавачів соціальних послуг є відмінність умов для фінансування державних/комунальних і недержавних надавачів соціальних послуг. Зокрема закупівля соціальних послуг у недержавних надавачів не проводиться або може затримуватись, що впливає на можливість клієнтів обирати надавача соціальних послуг та мотивацію недержавних надавачів соціальних послуг до їх надання. Водночас для державних/комунальних надавачів забезпечується стабільне фінансування (Кабінет Міністрів України, 2024).

Стримуючою проблемою залишається також проблема визначення потреб населення ТГ у соціальних послугах. Існуюча практика показує, що не всі ТГ проводять визначення таких потреб відповідно до вимог законодавства. У багатьох ТГ

ця діяльність не проводиться зовсім або ж здійснюється формально/спрощено. Причинами є низька зацікавленість керівництва ОМС, брак фахівців соціального захисту, зокрема соціальних менеджерів, які могли б професійно провадити таку діяльність.

Як наслідок, участь НДО у наданні соціальних послуг в ТГ усе ще залишається низькою. Станом на грудень 2023 р. у Реєстрі надавачів та отримувачів соціальних послуг було зареєстровано 525 НДО – надавачів соціальних послуг (усього надавачів – 3491), що складає лише 15 %. Навіть у найбільш урбанізованих та економічно розвинених ТГ частка фінансування НДО для надання соціальних послуг складає близько 15 % від розміру коштів, які виділяються для надавачів комунального сектору. Із 1469 ТГ мають хоча б одного зареєстрованого НДО – надавача соцпослуг тільки 126 ТГ (або 8,5 %). Більшість з них функціонує в ТГ обласних центрів (71 % від усіх зареєстрованих НДО). Нерівномірною є й регіональна ситуація у цій сфері: в Київській, Тернопільській, Харківській, Львівській областях 15-18 % ТГ мають зареєстрованих НДО-надавачів, тоді як у Черкаській, Сумській, Полтавській областях цей показник коливається в межах від 1,5 % до 3%. При цьому зазначимо, що не всі зареєстровані НДО надають соціальні послуги. Лише кожна четверта зареєстрована в Реєстрі НДО реально надає соціальні послуги і отримує за це кошти (ІСАР, 2024).

Однак ключовими факторами, що стримують розвиток участі НДО у соціальній сфері, зокрема в наданні соціальних послуг, залишаються недостатня пропозиція таких послуг з боку НДО та сумніви щодо їх спроможності забезпечувати їх стабільно і професійно. Сприйняття спроможності НДО охоплює чотири аспекти: 1) наявність кваліфікованих кадрів; 2) здатність надавати послуги на постійній основі протягом тривалого періоду; 3) забезпеченість необхідною матеріальною базою; 4)

можливість дотримуватися медичних, гігієнічних та інших вимог стандартів надання послуг (ICAP, 2024).

На рівень залучення НДО негативно впливає прагнення керівників ОМС зберегти існуючі комунальні заклади та їхні штатні одиниці в умовах дуже обмеженого бюджету на соціальні послуги у ТГ.

Окрім зазначених факторів, існує низка викликів та ризиків, які також негативно впливають на участь недержавного сектору в соціальній сфері. Зокрема, ризик комерціалізації соціальної сфери, наслідком чого може бути завищення вартості соціальних послуг; непрозорості фінансування, звітності та контролю.

Незважаючи на зазначені вище проблеми, розвиток недержавного сектора, безперечно, є перспективним напрямом державної соціальної політики, адже він є важливим партнером органів публічно влади у забезпеченні соціального добробуту. Розширення соціального підприємництва, запровадження механізмів акредитації надавачів послуг і посилення співпраці з ТГ створюють перспективи для зміцнення позицій недержавного сектора у соціальній сфері.

В Україні вже є значна кількість НДО, які показали свою успішність у соціальній сфері, зокрема такі: «Карітас України»: надає комплексну допомогу людям, які опинилися у складних життєвих обставинах, включаючи продовольчу допомогу, соціальну підтримку, медичні послуги та освітні програми; «Донбас SOS»: фокусується на підтримці внутрішньо переміщених осіб (ВПО), надаючи юридичну, психологічну та інформаційну допомогу, а також допомагаючи з реінтеграцією та пошуком житла; «Відкриті можливості»: спеціалізується на створенні інклюзивного середовища та сприяє працевлаштуванню людей з інвалідністю, допомагаючи їм знайти роботу, яка відповідає їхнім навичкам та потребам; «Клуб «Надія»»: працює з людьми з інвалідністю та надає їм можливості для соціальної адаптації, розвитку навичок та дозвілля через проведення спільних

заходів та тренінгів; благодійний фонд «Рокада»: надає психологічну підтримку, консультує із соціальних та юридичних питань, допомагає речами першої потреби ВПО та постраждалому внаслідок війни населенню; «Мальтійська служба допомоги»: надає соціальні послуги, догляд вдома для літніх людей та людей з інвалідністю, а також підтримує дітей та родини у складних життєвих ситуаціях.

Висновки. Синергія держави, бізнесу та громадянського суспільства формує нову, людиноцентричну модель соціального управління та адміністрування, що орієнтована на потреби, гідність та право людини на якісне життя. Недержавний сектор став невід'ємною складовою соціальної сфери, а його активна участь сприяє: формуванню конкурентного середовища, розширенню переліку соціальних послуг, підвищенню їх якості, своєчасності та доступності, вдосконаленню системи контролю за діяльністю інституцій соціального захисту.

Це особливо важливо в умовах воєнних та соціально-економічних викликів. Прийняття у 2025 р. Закону України «Про публічно-приватне партнерство» створило необхідну правову основу для реального залучення приватного сектору до реалізації державної соціальної політики, інвестування та розвитку соціальної інфраструктури.

Однак, аналіз документів державної соціальної політики та сучасного стану соціальної сфери свідчить про необхідність перегляду державних підходів з метою ширшого залучення недержавного сектору. Недостатній розвиток ринку надавачів соціальних послуг на базовому територіальному рівні, особливо у сільській місцевості, обмежує доступ громадян до якісних послуг і сервісів. Водночас, участь НДО у соціальній сфері стримує низка факторів, усунення яких позитивно вплине на процес подальшого залучення недержавного сектора.

Список бібліографічного опису

1. Новіков В. Н. Недержавні організації і соціальний розвиток. *Праця і зарплата*. 1995. № 22 (86). С. 6–7.

2. Кравченко Р., Кабаченко Н., Васильченко О. Розвиток недержавних організацій соціальної сфери. *Соціальна робота в Україні: перші кроки* / ред. В. Полтавець. Київ: Видавничий дім «KM Academia». 2000. С. 130–144.

3. Воронова О. М. Роль громадських організацій у забезпеченні соціального захисту в Україні. *Соціальні аспекти розвитку суспільства*. 2020. Вип. 2. С. 10–18.

4. Ломоносова Н., Хелашвілі А., Кабанець Ю. Співпраця громад із недержавним сектором у сфері надання соціальних послуг. Київ: Cedos, 2023. 166 с.

5. Вовк В. С. Надання соціальних послуг організаціями громадянського суспільства та регулювання волонтерського руху. *Соціальна робота в Україні: теорія і практика*. 2007. № 4, жовтень-грудень. С. 68–76.

6. Грищук А. Б. Роль неприбуткових благодійних організацій у наданні соціальних послуг населенню. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 2. С. 315–318.

7. Горемикіна Ю. В. Проблеми розвитку недержавних організацій у сфері надання соціальних послуг. *Демографія та соціальна економіка*. 2009. № 1. С. 161–168.

8. Сідельнік Л. Як залучити громадські організації до надання соціальних послуг. *Громадянське суспільство*. 2008. № 2 (4).

9. Глушкова І. В., Савенко Л. О. Соціальні послуги в умовах децентралізації: досвід неприбуткових організацій. *Вісник соціальних досліджень*. 2019. № 3. С. 25–31.

10. Яремчук Л. В. Механізми забезпечення аутсорсингу соціальних послуг на прикладі соціального замовлення: методичні рекомендації у сфері соціального забезпечення та соціальних послуг / за заг. ред. О. В. Слобожана. Київ: Асоціація міст України. 2023. 35 с.

11. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 р. № 2671-VIII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>

12. Про організацію надання соціальних послуг: постанова Каб. Міністрів України від 01.06.2020 р. № 587. *Урядовий кур'єр*. 2020. 14 лип. С.11.

13. Мінсоцполітики запрошує ОГС до спільної роботи над проектом Державної соцпрограми з розвитку волонтерства до 2030 року. *Сайт Мінсоцполітики*. 2025. 29 жовт. URL: <https://surl.li/phcyvi>.

14. Про схвалення Стратегії реформування психоневрологічних, інших інтернатних закладів та деінституціоналізації догляду за повнолітніми особами з інвалідністю та особами старшого віку до 2034 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках: затв. розпорядж. Каб. Міністрів України від 24.12.2024 р. № 1315-р. *Урядовий кур'єр*. 2025. 3 січ. С. 7.

15. ICAP. Зацікавленість і спроможність організацій громадянського суспільства надавати соціальні послуги: звіт за результатами соціологічного дослідження. 2024. Квітень. 94 с. URL: <https://surl.li/qmbzsv>.

References

1. Novikov, V. N. (1995). Nederzhavni orhanizatsii i sotsialnyi rozvytok. *Pratsia I zarplata*, 22 (86), 6–7. [in Ukrainian].
2. Kravchenko, R., Kabachenko, N., Vasylenko, O. (2000). Rozvytok nederzhavnykh orhanizatsii sotsialnoi sfery. *Sotsialna robota v Ukraini: pershi kroky*, red. V. Poltavets. Kyiv: Vydavnychiy dim "KM Academia", 130-144 [in Ukrainian].
3. Voronova, O. M. (2020). Rol hromadskykh orhanizatsii u zabezpechenni sotsialnoho zakhystu v Ukraini. *Sotsialni aspekty rozvytku suspilstva*, 2, 10–18 [in Ukrainian].
4. Lomonosova, N., Khelashvili, A., Kabanets, Yu. (2023). Spivpratsia iz nederzhavnym sektorom u sferi nadання sotsialnykh posluh. Kyiv: Cedos [in Ukrainian].
5. Bovk, V. S. (2007). Nadання sotsialnykh posluh orhanizatsiiamy hromadianskoho suspilstva ta rehuliuвання volonterskoho rukhu. *Sotsialna robota v Ukraini: teoriia i praktyka*, 4, zhovten-hruden, 68–76 [in Ukrainian].
6. Hryshchuk, A. B. (2023). Rol neprybutkovykh blahodiinykh orhanizatsii u nadanni sotsialnykh posluh naselennu. *Yurydychnyi naukovyi zhurnal*, 2, 315–318 [in Ukrainian].
7. Horemykina, Yu. V. (2009). Problemy rozvytku nederzhavnykh orhanizatsii u sferi nadання sotsialnykh posluh. *Demohrafiia ta sotsialna ekonomika*, 1, 161–168 [in Ukrainian].
8. Sidielnik, L. (2008). Yak zaluchyty hromadi orhanizatsii do nadання sotsialnykh posluh. *Hromadianske suspilstvo*, 2(4) [in Ukrainian].
9. Hlushkova, I. V., Savenko, L. O. (2019). Sotsialni posluhy v umovakh detsentralizatsii: dosvid neprybutkovykh orhanizatsii. *Vicnyk sotsialnykh doslidzhen*, 3, 25–31 [in Ukrainian].
10. Yaremchuk, L. V. (2023). Mekhanizmy zabezpechennia autsorsynhu sotsialnykh posluh na prykladi sotsialnoho zamovlennia: metodychni rekomendatsii u sferi sotsialnoho zabezpechennia ta sotsialnykh posluh, za zah. red. O. V. Slobozhana. Kyiv: Asotsiatsiia mist Ukrainy. [in Ukrainian].
11. Verkhovna Rada Ukrainy (2019). Pro sotsialni posluhy: Zakon Ukrainy vid 17.01.2019 r. No 2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text> [in Ukrainian].
12. Kabinet Ministriv Ukrainy (2020). Pro orhanizatsiiu nadання sotsialnykh posluh: postanova vid 01.06.2020 r. No 587. *Uriadovyi kurier*, 14 lyp., 11 [in Ukrainian].

Економічні науки : збірник наукових праць Луцького національного технічного університету. Серія "Регіональна економіка". Випуск 22 (87). Редкол.: відп. ред. д.е.н., професор Л.Л. Ковальська. Луцьк : ВІП ЛНТУ, 2025. 691 с.

13. Minsotspolityky (2025). Minsotspolityky zaprosuie OHS do spilnoi roboty nad proiekтом Derzavnoi sotsprohramy z rozvytku volonterstva do 2030 roku. 29 zhovt. URL: <https://surl.li/phcyyi> [in Ukrainian].

14. Kabinet Ministriv Ukrainy (2024). Pro skhvalennia Stratehii reformuvannia psykhonevrolohichnykh, inshykh internatnykh zakladiv ta

15. deinstytutsionalizatsii dohliadu za povnolitnivy osobamy z invalidnistiu ta osobamy starshoho viku do 2034 roku i zatverdzhennia operatsiinoho planu zakhodiv z yii realizatsii u 2025-2027 rokakh: zatv. Rozporiadzh vid 24.12.2024 r. No 1315-p. *Uriadovi kurier*, 3 sich., 7 [in Ukrainian].

16. ICAP (2024). [Zatsikavlenist i spromozhnist orhanizatsii hromadianskoho suspilstva nadavaty](#) sotsialni posluhy: zvit za rezultatamy sotsiologichnogo doslidzhennia. Kvitен. URL: <https://surl.li/qmbzsv> [in Ukrainian].